

Protest avsätter oss som regerande

Alla organisationer regerar. När vi samlas i en liten grupp tas beslut och initiativ som börjar styra gruppen. Gruppen skapar sig en politik. Politisk förändring blir möjlighet. Ibland lyckas inte gruppen regera, istället är det vädret som regerar. Eller tidsbrist. Eller huslån. Eller ett lönearbete.

Myllret av regerande krockar. Ibland stärker olika regeranden varandra, ibland motverkar de varandra. Ibland uppstår konflikt, komplexitet och stabilitet, ibland harmoni, stagnation och dominans. Ibland är vi bara förvirrade.

Här analyserar jag hur protester avsätter oss som regerande. När protester pekar ut ett parlament eller ett stort företag som Aktören, som den som borde lösa problemet, som den som Regerar, då gör protesten oss till underlydande, till offer, till objekt. Protesten offergör oss.

Myten om centralstyrning

Det har uppstått olika myter om härskargudar som styr och regerar över världen. Det vore kanske skönt om någon styrde allt som hände. Vi skulle ju slippa ansvar.

Under historien har sådana onipotenta myter överförts på kejsare och regeringar. Fortfarande idag tror många att det är möjligt för en regering eller diktator att centralt styra myllret av samhällen och organisationer.

Sådana myter gör ibland att folk som vill ha politisk förändring vänder sig åt samma håll. De ställer sig bredvid varandra. De gör sig till en gigantisk publik som tittar bort mot en scen, en scen som ofta befinner sig bortom horisonten, utom synhåll.

Regera

Regera kommer från latinets gubernare: att styra, och grekiskans kubernan: att kontrollera någots riktning. Vi är alla inblandade i en massa regerande. Ibland är det en förkylning som regerar. Ibland min dåliga kondition. Ibland är vi, trots

förkylningar och trötthet, med och organiserar politisk förändring.

När jag suttit i fängelse har jag inte regerat speciellt mycket över mitt utrymme. Det har inte heller blivit så mycket pendlande och resande. Men just därför har fängelset gett mig frihet att regera över min skrivartid. Jag regerar över mitt skrivande mycket mer i fängelse än utanför. Jag har aldrig lyckats vara så effektiv i mitt skrivande i den så kallade friheten som i fängelse.

Tvång är avgörande för att vi ska kunna organisera och regera. Annat regerar över oss. Andra regerar. Därför skapas utrymme för oss att regera.

Michel Foucault visar att makt och härskande alltid skapar utrymme för motstånd. Och utan motstånd finns ingen möjlighet att regera.

Mohandas Gandhi visar att makthavare inte existerar. Det går inte att ha eller förvara makt. Makt är alltid lydnad, underordning, hörsamhet, samarbete, följsamhet. Makt måste alltid ges igen och igen.

Någon invänder att en jordbävning, mordbrand, eller en bomb, eller ett dödande skott, tar bort möjligheten att styra och ställa, att göra motstånd. Visst! Katastrofer och dödande tar bort möjligheten till motstånd. Utplåning tar också bort möjligheten till makt och härskande. Utplåning eller fängslande tar bort möjligheten till lydnad. Makt kräver samarbete och hörsamhet. Att döda någon ger inte makt över den personen. Det tar bort alla möjligheter till makt.

Befrielseörelser regerar

Rättvis handel genomför rättvis handel. Därmed regerar rättvis handel. En ny rättvis ekonomisk ordning kan uppstå mellan ett rättviseskåp i Hammarkullen och ett kaffekooperativ i södra Mexiko. Skåpet och kooperativet tränger tillsammans undan kapitalism. Kapitalism kan givetvis försöka tränga tillbaka. Men det är ju ett tecken på att kapitalismen inte regerar.

Frivilligt samarbete, fildelning, kooperativ och ideella organisationer tränger undan kapitalism. Istället regerar ömsesidig hjälp.

Feministiska mötestekniker genomför jämlik och delaktig demokrati. Härskande och manliga ordningar tränger sig på, men feministiska mötestekniker lyckas ofta hålla tillbaka dessa ordningar. När detta lyckas

regerar feminism, jämlikhet och demokrati. Feminism genomför feminism. Mål och medel blir ett i feministiska mötestekniker. Feminism och jämlikhet skjuts inte på framtiden.

Civil olydnad är att börja regera. På en militärbas. På en djurfarm. Eller i ett flyktingfängelse. Under en stund, på en viss plats, innan gripandet, så regerar ickevåld, fristad och befrielse.

Ibland smittar olydnaden av sig. Ifall smittan sprider sig erkänns olydnaden och blir en ordning. Ohörsamhet blir hörsamhet. Vi får strejkrätt, religionsfrihet, befriade samhällen utan krig och förtryck.

Allt regerande är olydnad mot något annat. Och civil olydnad är att börja regera.

Erkänna varandras organisationer som politiskt regerande

För att alla olika organisationer, olika befriade samhällen, ska kunna fortsätta att regera behöver de bli erkända, och de behöver erkänna andras regerande. Befrielse kan inte vara sig själv nog. Olika befrielser behöver peka ut varandra som regerande. De får inte vända ryggen mot varandra genom att vända sig mot ett enda politiskt Subjekt långt därborta.

Alla behöver inte peka ut alla. Men politisk förändring behöver trassel av ömsesidigt erkännande. Detta beroende av varandras erkännande förstärker regerandet.

Sårbarhet och beroende är möjligheten till politisk förändring. Ömsesidigt erkännande och stöd tränger undan härskande, murar och kontroll. Befrielse måste förstärka andra befrielser. När detta leder till ömsesidigt erkännande skapas långsiktig politisk förändring.

Tillsätta varandra istället för avsätta varandra

När vi pekar ut ett egentligt politiskt Subjekt, det som borde lösa problemet, så avsätter vi oss själva. Vi avsätter också andra. Här är några metoder som används i protesterörelsen för att avsätta varandra. Som alternativ skissar jag några möjliga vägar att istället tillsätta varandra som regerande.

Protesten vänder sig mot

En proteströrelse som vänder sig mot Stockholm eller Bryssel vänder ryggen åt andra, åt andra håll.

En protest som pekar ut en viss regering som den som borde lösa problemet tillsätter själv denna regering. En regering existerar inte som en substans. Den existerar bara som regering just när folk lyder dess försök att regera.

En regering måste ständigt tillsättas igen och igen, genom att pekas ut och genom lydnad.

Protesten tillsätter det den vänder sig till. Protesten utser sin regering. När alltför många vänder sig åt ett håll avsätts den egna rörelsen. Samtidigt avsätts rörelser runt omkring. Andra pekas inte ut som subjekt, som aktörer, som regerande. Vi tror oss inte kunna skapa politisk förändring. Det är bara de därborta som kan skapa politisk förändring. Inte vi.

Möjligheter att tillsätta varandra. Genom att vända sig åt olika håll, mot olika organisationer, genom att koppla ihop varandra, genom att dansa till varandras olika rytmer, genom att erkänna varandras regerande, så distribueras styrandet. Regerandet mångfaldigas.

Erkänn varandra som aktörer, som regerande. Det skapar befrielse och politisk förändring.

Det var så den borgerliga revolutionen gick till. När parlamentarisk demokrati skulle tränga undan kungavälde så bad inte borgerligheten kungen om att bygga upp demokratin åt dem. Borgerliga organisationer byggde tillsammans upp parlament, och tillsammans knuffade de med tiden undan kungaväldet.

Senare trängde sig även arbetare och kvinnor in i parlamenten. Den borgerliga revolutionen visar oss hur andra revolutioner kan börja regera.

Protesten blir ett nej

En proteströrelse som säger nej till ett beslut, en regel, en lag, ett privat företag, en myndighet eller ett parlament, reducerar sig själv till en negation, till ett hinder.

Nejet negerar skapandet. Vi vill inte. Vi säger nej. Nejet tror sig inte själv om att kunna skapa. De där, de andra, de där borta, de är skapande. Men inte vi.

Nejet gör sig själv till ickeregerande. Vi bygger inte befrielse. De andra, de däruppe, de ska befria oss.

När protesten regerar så regerar ickeskapandet. De som skapar trängs undan av protesten.

Möjligheter att tillsätta varandra. Börja skapa. Våga misslyckas. Förstärk andras byggande. Imitera varandra. Kopiera. Lär av varandras misstag. Finslipa och gör bättre. Uppfinn nya tekniker som andra kan imitera och finslipa.

Ingrip vid förtryck. Låt det positiva skapandet, lösningen, intervensera i våld och förtryck. Träng tillsammans med andra organisationer undan destruktiva maktordningar, istället för att protestera mot, och därmed tillsätta, dem.

Det engelska ordet displace betyder både tränga undan och ersätta. Politisk förändring tränger undan och ersätter andra ordningar.

Befrielsen blir ibland självgod

När en organisation, eller en tät allians, blir introvert, sluter sig inom sig själv, blir sig själv nog, då slutar den erkänna andra. Den slutar att förstärka andras regerande. Den erkänner inte sitt beroende av miljontals andra organisationer över hela världen.

Möjligheter att tillsätta varandra. Bygg kampen på sårbarhet och ömsesidigt beroende. Samarbeta, skapa allianser, samordna. Hitta gemensamma pulser och resonanser. Dansa med varandra.

Be om erkännande och ge erkännande. Be att få styra över något och be om hörsamhet. Hörsamhet är alltid ohörsamhet mot något annat, något som håller på att trängas undan.

Per Herngren

2013 02 26, version 0.1

Tack till Otto von Busch, Monki, Lisa Gerenmark, Christopher Kullenberg, Tobias Herrström, Lena Martinsson för samtal om hur vi blir regerande och lagstiftande.

Referens

Per Herngren, [Postprotest Ickevåldets poesi](#), 2005.

Per Herngren, [Sårbara förutsättningar för politisk förändring - Judith Butler](#), 2011.

Per Herngren, [Samtidsslaverie: hur aktivism hindrar politisk förändring](#), 2013.

Texter om postprotest

[Postprotest och proaktivt motstånd](#)

[Deleuze, Nietzsche & postprotest](#)

[Protest avsätter oss som regerande](#)

[Anti ger makt makt - Sara Ahmed](#)

[Kritik döljer lydnad - Sara Ahmed](#)

[Protest blir fetischism - Zizek](#)

[Protest mot det negativa gör det positivt](#)

[Problemet är de som protesterar: Thoreau](#)

[Samhällsförändring är rekursiv](#)

[Motstånd i resonans - påverkar inte](#)

[Respons ej politisk påverkan: Judith Butler](#)

[Påverka inte - Islamisk occasionalism](#)

[Demonstrationståg från militär styrka](#)

[Yta utan djup](#)

[Köp inte grisen i säcken](#)